

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέματα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU»

[COM(2020) 403 final — 2020/0108 (COD)]

και «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 όσον αφορά τη δημιουργία Μέσου Στήριξης της Φερεγγυότητας»

[COM(2020) 404 final — 2020/0106 (COD)]

(2020/C 364/19)

Γενικός εισηγητής: ο κ. **Ronny LANNOO**

Αίτηση γνωμοδότησης	Συμβούλιο, 11.6.2020 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 17.6.2020
Νομική βάση	Άρθρα 172, 173, 175 παρ. 3, 182 παρ. 1 και 304 της ΣΛΕΕ
Αρμόδιο τμήμα	Οικονομική και Νομισματική Ένωση, Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή
Απόφαση του προεδρείου	9.6.2020
Έγκριση από την ολομέλεια	16.7.2020
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	553
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	208/0/8

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Από την έναρξη της κρίσης της νόσου COVID-19, η ΕΟΚΕ έχει εκφράσει την πεποίθησή της σε διάφορες δηλώσεις ότι σε αυτήν την περίοδο τεράστιας αβεβαιότητας μόνο ένα συνολικό ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας θα μπορέσει να μας βοηθήσει να αντιμετωπίσουμε τις συνέπειες της πανδημίας και να ανασυγκροτήσουμε μια πιο βιώσιμη και ανθεκτική ευρωπαϊκή οικονομία.

1.2. Η ΕΟΚΕ εκφράζει, ως εκ τούτου, την ικανοποίησή της για τη φιλόδοξη δέσμη μέτρων υπέρ της ανάκαμψης που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τονίζει ότι η ανάκαμψη θα επιτευχθεί μόνον μέσω μιας ισχυρής και ομόφωνης πολιτικής ηγεσίας. Η ΕΟΚΕ επιμένει ότι η θέσπιση αυτών των μέτρων αντικατοπτρίζει τον επείγοντα χαρακτήρα της ανησυχητικής κοινωνικοοικονομικής κατάστασης.

1.3. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ταχεία και βιώσιμη ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας, είναι κρίσιμης σημασίας να διατεθούν οι αναγκαίοι χρηματοδοτικοί πόροι. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ στηρίζει σθεναρά την ενίσχυση του προϋπολογισμού της ΕΕ, και καλεί τους Ευρωπαίους φορείς λήψης αποφάσεων να καταλήξουν γρήγορα σε συμφωνία όσον αφορά τόσο το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) 2021-2027 όσο και το νέο μέσο ανάκαμψης «Next Generation EU».

1.4. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την ενίσχυση του προγράμματος InvestEU και του συμπληρωματικού Μέσου Στήριξης της Φερεγγυότητας, και ζητεί την επίτευξη ταχείας συμφωνίας για αυτές τις προτάσεις ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι και τα δύο προγράμματα θα καταστούν γρήγορα λειτουργικά και ότι θα αναπτυχθεί επαρκής αριθμός επιλέξιμων έργων που θα επωφεληθούν από αυτά.

1.5. Δεδομένου ότι σχεδόν το σύνολο των χρηματοδοτικών πόρων του InvestEU θα διατεθούν από το «Next Generation EU» και όχι από το ΠΔΠ 2021-2027, γεγονός που σημαίνει ότι το πρόγραμμα θα πρέπει να εφαρμοστεί έως το τέλος του 2026, η ΕΟΚΕ καλεί τους νομοθέτες να θεσπίσουν διατάξεις προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν θα δημιουργηθεί χρηματοδοτικό κενό μετά το 2026 και πριν από την έναρξη του ΠΔΠ την περίοδο μετά το 2027.

1.6. Η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει την υποστήριξή της⁽¹⁾ στον στόχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενίσχυση των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων στην ΕΕ στο πλαίσιο του επόμενου μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της ΕΕ. Η επίτευξη του εν λόγω στόχου έχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία ενόψει της οικονομικής κάμψης εξαιτίας της πανδημίας COVID-19.

1.7. Η ΕΟΚΕ συνεχίζει να στηρίζει την επικέντρωση σε μακροπρόθεσμα επενδυτικά έργα υψηλού δημόσιου ενδιαφέροντος, με παράλληλη τήρηση των κριτηρίων της βιώσιμης ανάπτυξης. Είναι ζωτικής σημασίας η κρίση της νόσου COVID-19 να μην απομακρύνει την ΕΕ από τους μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της, όπως περιγράφονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τη στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη του 2020 και τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

1.8. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι ιδίως το πρόγραμμα InvestEU διαθέτει τα κατάλληλα μέσα για να προσφέρει μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση και να στηρίζει τις ενωσιακές πολιτικές κατά την ανάκαμψη από μια βαθιά οικονομική και κοινωνική κρίση. Η ΕΟΚΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό να οριστούν σαφώς ποια έργα είναι επιλέξιμα να λάβουν στήριξη στο πλαίσιο του νέου πέμπτου σκέλους, δεδομένου ότι αυτό είναι ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία συμπληρωματικότητας με τα άλλα τέσσερα σκέλη πολιτικής. Η ΕΟΚΕ τάσσεται επίσης υπέρ ενός ευρύτερου ορισμού της καινοτομίας που υπερβαίνει την τεχνολογία πληροφοριών και την ψηφιοποίηση. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, και ιδίως οι πολύ μικρές και οι μικρές επιχειρήσεις, έχουν πληγεί σε μεγάλο βαθμό από την τρέχουσα κρίση και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να είναι σαφώς επιλέξιμες για τη λήψη στήριξης στο πλαίσιο του πέμπτου σκέλους. Για τον σκοπό αυτό, η διαρθρωτική συνεργασία μεταξύ των εταιρών υλοποίησης και των ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών αρχών είναι ζωτικής σημασίας.

1.9. Η ΕΟΚΕ ζητεί συγκεκριμένες και σαφείς κατευθυντήριες γραμμές για τον προσδιορισμό των έργων που είναι επιλέξιμα για στήριξη από το InvestEU, καθώς και των δυνατοτήτων για συνέργειες μεταξύ των πολυάριθμων προγραμμάτων της ΕΕ, διασφαλίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την επαρκή και αποτελεσματική εφαρμογή τους.

1.10. Η κρίση COVID-19 έχει επηρεάσει όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ· εντούτοις, ορισμένες χώρες έχουν πληγεί περισσότερο από άλλες. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η ανάκαμψη μετά την κρίση COVID-19 δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε μεγαλύτερες αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών.

1.11. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το νέο Μέσο Στήριξης της Φερεγγυότητας (ΜΣΦ), και υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι όντως θα ωφεληθούν εκείνα τα κράτη μέλη των οποίων οι οικονομίες επλήγησαν περισσότερο από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19. Ενώ είναι ζωτικής σημασίας να εξασφαλιστεί η ταχεία ανάκαμψη, είναι εξίσου σημαντικό οι διαθέσιμοι πόροι να διατεθούν σε επιχειρήσεις που διαθέτουν βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα. Αυτό θα συμβάλει στη δημιουργία μιας βιώσιμης και ανθεκτικής ευρωπαϊκής οικονομίας.

1.12. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει, αφενός, τον ρόλο που διαδραματίζουν οι ευρωπαϊκές χρηματοπιστωτικές αγορές για να διασφαλίσουν ότι τα εν λόγω μέσα μπορούν να κινητοποιήσουν τα αναμενόμενα ποσά για επενδύσεις και, αφετέρου, τον ηγετικό ρόλο του Ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων [ΕΤΕπ και Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ)], καθώς και τη σημαντική ανάγκη για κατάλληλες δομές για τους εταίρους υλοποίησης, ιδίως σε εθνικό επίπεδο. Είναι σημαντικό η ροή κεφαλαίων μέσω του Ομίλου ΕΤΕπ και των αναπτυξιακών τραπεζών και ιδρυμάτων να είναι διαφανής και σαφής και τα κεφάλαια να είναι εύκολα προσβάσιμα.

2. Ιστορικό

2.1. Η κρίση της νόσου COVID-19, η οποία συνιστά κατ' αρχάς κατάσταση έκτακτης ανάγκης για την ανθρώπινη υγεία, οδήγησε σε σοβαρούς οικονομικούς και κοινωνικούς κλυδωνισμούς με απότομη συρρίκνωση της οικονομικής παραγωγής, εκτίναξη της ανεργίας, υποβάθμιση του βιοτικού επιπέδου (μείωση του πραγματικού εισοδήματος, εργασιακή ανασφάλεια, περιορισμός των μετακινήσεων) και δραστική μείωση του όγκου του εξωτερικού εμπορίου τόσο εντός της ΕΕ όσο και με τρίτες χώρες. Η κρίση επέφερε επίσης τη ραγδαία επιδείνωση των δεικτών των δημόσιων οικονομικών και την κάμψη των επενδύσεων.

2.2. Στις 27 Μαΐου 2020, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε ένα φιλόδοξο σχέδιο ανάκαμψης, το σχέδιο «Next Generation EU», και αναθεωρημένη πρόταση για τον συνολικό προϋπολογισμό της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027⁽²⁾.

2.3. Για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) 2021-2027, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σκοπεύει να παράσχει στην οικονομία της ΕΕ ένα επενδυτικό πρόγραμμα ικανό να καλύπτει τους εγκάρσιους στόχους όσον αφορά την απλούστευση, την ευελιξία, τις συνέργειες και τη συνοχή μεταξύ των σχετικών πολιτικών της ΕΕ. Η ανάγκη για ένα τέτοιο επενδυτικό πρόγραμμα έχει αυξηθεί περαιτέρω λόγω της πανδημίας COVID-19.

⁽¹⁾ Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)» (ΕΕ C 62 της 15.2.2019, σ. 131).

⁽²⁾ Ανακοίνωση για το σχέδιο ανάκαμψης: *Η ώρα της Ευρώπης: ανασύνταξη και προετοιμασία για την επόμενη γενιά*

2.4. Συνεπώς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέσυρε την προηγούμενη πρότασή της για το **πρόγραμμα InvestEU** του Μαΐου 2018 και υπέβαλε νέα πρόταση ⁽³⁾, στην οποία αντικατοπτρίζεται η μερική συμφωνία που επιτεύχθηκε ήδη μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου τον Απρίλιο 2019.

2.5. Με στόχο να βελτιωθεί η ετοιμότητα του προγράμματος InvestEU και η ανταπόκρισή του στην οικονομική και κοινωνική κρίση που προκάλεσε η πανδημία COVID-19, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει να αυξηθεί η χρηματοδότηση του αρχικού προγράμματος InvestEU, έτσι ώστε να συνεκτιμά τις υψηλότερες επενδυτικές ανάγκες εν γένει και το περιβάλλον αυξημένου κινδύνου.

2.6. Επιπλέον, η νέα πρόταση διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του προγράμματος InvestEU με τη δημιουργία ενός πέμπτου σκέλους, μια στρατηγική επενδυτική διευκόλυνση, προκειμένου να καλυφθούν οι μελλοντικές ανάγκες της ευρωπαϊκής οικονομίας και να διασφαλιστεί ή να διατηρηθεί η στρατηγική αυτονομία σε βασικούς τομείς.

2.7. Το ενισχυμένο πρόγραμμα InvestEU θα είναι σε θέση να παρέχει στήριξη σε επιχειρήσεις κατά τη φάση της ανάκαμψης, ταυτόχρονα δε, σύμφωνα με τους αρχικούς στόχους, θα εξασφαλίζει ισχυρή εστίαση των επενδύτων στις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, όπως ο πράσινος και ο ψηφιακός μετασχηματισμός.

2.8. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε επίσης πρόταση ⁽⁴⁾ για τη δημιουργία ενός προσωρινού μέσου μετοχικού τύπου, το **Μέσο Στήριξης της Φερεγγυότητας**.

2.9. Το Μέσο Στήριξης της Φερεγγυότητας (ΜΣΦ) θα στηρίζει τις επιχειρήσεις των οποίων το επιχειρηματικό μοντέλο είναι κατά τα άλλα βιώσιμο, όμως αντιμετωπίζουν προβλήματα φερεγγυότητας λόγω της κρίσης COVID-19. Σκοπός είναι να βοηθηθούν ώστε να αντεπεξέλθουν στη δύσκολη αυτή συγκυρία και να γίνουν φορείς ανάκαμψης όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν. Ένας άλλος στόχος της πρότασης είναι η αντιστάθμιση των αναμενόμενων στρεβλώσεων στην ενιαία αγορά, δεδομένου ότι ορισμένα κράτη μέλη μπορεί να μην διαθέτουν επαρκή δημοσιονομικά μέσα για να παρέχουν κατάλληλη στήριξη στις επιχειρήσεις που την έχουν ανάγκη.

2.10. Το Μέσο Στήριξης της Φερεγγυότητας αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή όσο το δυνατόν συντομότερα εντός του 2020, το αργότερο μέχρι τις αρχές Οκτωβρίου του 2020, ώστε να είναι πλήρως λειτουργικό χωρίς καθυστέρηση κατά τη διάρκεια του 2021.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει ⁽⁵⁾ τη στήριξή της προς το πρόγραμμα InvestEU και τη συνέχιση και την επέκταση ενός χρηματοοικονομικού μέσου, βασισμένου στην αρχή της εγγύησης, το οποίο θεωρεί απαραίτητο, μεταξύ άλλων, για τη μακροπρόθεσμη εξέλιξη και διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

3.2. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την αύξηση του προϋπολογισμού του προγράμματος InvestEU με την οποία η εγγύηση της ΕΕ θα ανέλθει σε 75,2 δισεκατ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές και συμπεριλαμβανομένου του νέου στρατηγικού επενδυτικού σκέλους) έτσι ώστε να επιτευχθεί κινητοποίηση πρόσθετων επενδύσεων ύψους 1 τρισ. ευρώ. Η ΕΟΚΕ ζητεί ισόρροπη κατανομή των κονδυλίων μεταξύ των στόχων πολιτικής.

3.3. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το πρόσθετο πέμπτο σκέλος, το ευρωπαϊκό στρατηγικό επενδυτικό σκέλος, το οποίο θα λάβει χρηματοδότηση ύψους 31,2 δισεκατ. ευρώ από την εγγύηση της ΕΕ για τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε στρατηγικούς τομείς και βασικές αξιακές αλυσίδες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είναι ζωτικής σημασίας για τον πράσινο και τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

3.4. Η ΕΟΚΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό να οριστούν σαφώς ποια έργα είναι επιλέξιμα για στήριξη στο πλαίσιο του πέμπτου σκέλους, διότι έτσι διαμορφώνεται συμπληρωματικότητα με τα άλλα τέσσερα σκέλη. Η ΕΟΚΕ τάσσεται επίσης υπέρ ενός ευρύτερου ορισμού της καινοτομίας που υπερβαίνει την τεχνολογία πληροφοριών και την ψηφιοποίηση. Θα πρέπει να αναφέρεται ρητά ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ιδίως οι πολύ μικρές και οι μικρές επιχειρήσεις, είναι επίσης επιλέξιμες στο πλαίσιο αυτού του σκέλους. Αυτό κατέχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία υπό το πρίσμα της μείωσης της εγγύησης της ΕΕ που χορηγείται στο σκέλος για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις —από 11,25 δισεκατ. ευρώ σε 10,17 δισεκατ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές)— σε σύγκριση με την αρχική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Για τον σκοπό αυτό, ζωτική σημασία κατέχει η διαρθρωτική συνεργασία μεταξύ των εταιρών υλοποίησης και των χρηματοοικονομικών διαμεσολαβητών και των ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών αρχών.

⁽³⁾ Πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU

⁽⁴⁾ Πρόταση κανονισμού όσον αφορά τη δημιουργία Μέσου Στήριξης της Φερεγγυότητας

⁽⁵⁾ Γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (EKT+)» (EE C 62 της 15.2.2019, σ. 131).

3.5. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι οι επενδύσεις σε δεξιότητες είναι ουσιώδους σημασίας για τη μετάβαση σε μια πιο πράσινη και δίκαιη οικονομία και, ως εκ τούτου, οι κοινωνικές επενδύσεις δεν θα πρέπει να παραμελούνται στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU.

3.6. Πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ιδίως οι πολύ μικρές και οι μικρές επιχειρήσεις, πλήττονται σημαντικά από την κρίση της νόσου COVID-19 και από τα περιοριστικά μέτρα που έλαβαν οι περισσότερες χώρες της ΕΕ. Για τον λόγο αυτό, είναι καιρίας σημασίας να διασφαλιστεί επαρκής χρηματοδότηση που θα τους επιτρέψει να ανακάμψουν από την κρίση. Η στήριξη αυτή πρέπει να λειτουργεί με γνώμονα τη ζήτηση, γεγονός που σημαίνει ότι πρέπει να διατίθενται τόσο χρεωστικά προϊόντα όσο και προϊόντα μετοχικού κεφαλαίου. Δεδομένου ότι η εγγυητική ικανότητα του σκέλους για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις μειώνεται, η μείωση αυτή θα πρέπει να αντισταθμίζεται καθιστώντας τα χαρτοφυλάκια των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ιδίως των πολύ μικρών και των μικρών επιχειρήσεων, επιλέξιμα στο πλαίσιο του στρατηγικού επενδυτικού σκέλους. Αυτό θα πρέπει να συνοδεύεται από αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων προκειμένου να αποφεύγεται η δημιουργία υπερβολικής διοικητικής επιβάρυνσης για τις πιο μικρές επιχειρήσεις με περιορισμένους πόρους, καθώς κάτι τέτοιο θα τις αποθαρρύνει να ζητούν στήριξη από το InvestEU. Ο ρόλος των εταιρών υλοποίησης και των χρηματοοικονομικών διαμεσολαβητών είναι ζωτικής σημασίας ώστε να διασφαλιστεί ότι τα κονδύλια φθάνουν σε αυτές τις επιχειρήσεις.

3.7. Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας κρίσης, οι κυβερνητικές πολιτικές και η κυβερνητική στήριξη έχουν καταστεί ιδιαίτερα σημαντικές· ωστόσο, η ικανότητα των κυβερνήσεων των κρατών μελών να στηρίζουν τους τομείς και τις επιχειρήσεις που πλήττονται περισσότερο από την κρίση ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό σε ολόκληρη την ΕΕ.

3.8. Η ΕΟΚΕ εκφράζει, ως εκ τούτου, την ικανοποίησή της για το νέο Μέσο Στήριξης της Φερεγγυότητας και για το γεγονός ότι το μέσο, ενώ είναι ανοιχτό σε όλα τα κράτη μέλη, θα εστιάζει στις χώρες των οποίων οι οικονομίες επλήγησαν περισσότερο από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 ή/και στις οποίες η διαθεσιμότητα κρατικής στήριξης της φερεγγυότητας είναι πιο περιορισμένη. Η ΕΟΚΕ συμφωνεί ότι η στήριξη θα πρέπει να παρέχεται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις των οποίων το επιχειρηματικό μοντέλο είναι βιώσιμο και οι οποίες δεν αντιμετώπιζαν δυσκολίες πριν από την κρίση της νόσου COVID-19. Επικροτεί επίσης την ενσωμάτωση του Μέσου Στήριξης της Φερεγγυότητας στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ). Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποδοτική χρήση των πόρων, είναι σκόπιμο να επιτραπεί η ευέλικτη στροφή προς και από άλλα σκέλη πολιτικής του ΕΤΣΕ. Τέλος, θα πρέπει να προβλεφθεί μια ισόρροπη κατανομή των διαθέσιμων πόρων με γνώμονα την αγορά, μεταξύ των προϊόντων μετοχικού κεφαλαίου και των προϊόντων οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, όπως τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης.

3.9. Η διπλή μετάβαση (πράσινη και ψηφιακή) πρέπει να ενθαρρυνθεί στο πλαίσιο του Μέσου Στήριξης της Φερεγγυότητας. Οι προϋποθέσεις αυτές θα πρέπει επίσης να είναι ρεαλιστικές και εφικτές για τις πολύ μικρές και τις μικρές επιχειρήσεις και τους παραδοσιακούς τομείς.

3.10. Η κρίση COVID-19 έχει επηρεάσει όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ· εντούτοις, ορισμένες χώρες έχουν πληγεί περισσότερο από άλλες. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η ανάκαμψη μετά την κρίση COVID-19 δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε μεγαλύτερες αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών. Ενώ δεν καθορίζονται γεωγραφικές ποσοτώσεις ούτε για το InvestEU, ούτε για το νέο Μέσο Στήριξης της Φερεγγυότητας (ΜΣΦ), η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι το διοικητικό συμβούλιο του ΜΣΦ θα καθορίσει συγκεκριμένα όρια γεωγραφικής συγκέντρωσης.

3.11. Η απλούστευση, η αυξημένη διαφάνεια και το μεγαλύτερο δυναμικό για συνέργειες που προσφέρει η θέσπιση του InvestEU ως συνολικού χρηματοδοτικού μέσου έχει αποκτήσει ακόμη μεγαλύτερη σημασία όσον αφορά τη δημιουργία του επενδυτικού σχεδίου για μια βιώσιμη Ευρώπη και άλλων συνιστωσών του σχεδίου ανάκαμψης της ΕΕ. Η ΕΟΚΕ ζητεί συγκεκριμένες και σαφείς κατευθυντήριες γραμμές για τον προσδιορισμό των έργων που είναι επιλέξιμα και των δυνατοτήτων σύnergειας μεταξύ των πολυάριθμων προγραμμάτων της ΕΕ, διασφαλίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την επαρκή και αποτελεσματική εφαρμογή τους.

3.12. Η κρίση της νόσου COVID-19 δεν θα πρέπει να απομακρύνει την ΕΕ από τους μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της, όπως περιγράφονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τη στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη του 2020 και τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Στο πρόσφατο ψήφισμά της⁽⁶⁾, η ΕΟΚΕ δήλωσε ότι η Ευρώπη πρέπει να χρηματοδοτήσει δραστηριότητες που πληρούν δύο κριτήρια: την επανεγκατάσταση στρατηγικών κλάδων παραγωγής, οι οποίοι καθιστούν ανεξάρτητη την Ευρώπη, ιδίως σε ό,τι αφορά την προστασία της υγείας και την ανταπόκριση σε καταστάσεις εκτάκτου κινδύνου για την υγεία, και παρέχουν ποιοτικές θέσεις εργασίας, αλλά, ταυτόχρονα και την απόδοση μεγαλύτερης έμφασης σε βιώσιμες επενδύσεις που είναι κοινωνικά υπεύθυνες και φιλικές προς το περιβάλλον. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όπως και οι μεγάλες επιχειρήσεις και οι κοινωνικές επιχειρήσεις, θα μπορούσαν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην αναδιάρθρωση του ευρωπαϊκού συστήματος παραγωγής.

Βρυξέλλες, 16 Ιουλίου 2020.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Luca JAHIER

⁽⁶⁾ Προτάσεις της ΕΟΚΕ για την ανασυγκρότηση και την ανάκαμψη μετά την κρίση της νόσου COVID-19